

Trung tâm WTO và Hội nhập
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM – EU

Tóm tắt Chương 5 – Các rào cản kỹ thuật trong thương mại (TBT)

Chương 5 EVFTA bao gồm các cam kết ràng buộc Việt Nam/EU trong việc ban hành và thực thi các biện pháp rào cản kỹ thuật trong thương mại – technical barrier to trade (các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, các yêu cầu về bao bì, nhãn mác, hình dạng, thiết kế...) đối với hàng hóa. Về nội dung, Chương 5 EVFTA nhấn mạnh nghĩa vụ tuân thủ các nguyên tắc trong Hiệp định về rào cản kỹ thuật trong thương mại của WTO, đồng thời có thêm một số cam kết mới nhằm tăng cường minh bạch, giảm thiểu các rào cản bất hợp lý, không cần thiết.

1. Về việc ban hành các quy định về TBT

EVFTA quy định một số nguyên tắc bổ sung về cách thức mà Việt Nam/EU ban hành và duy trì các quy định về TBT nhằm hạn chế tình trạng lạm dụng các biện pháp TBT để bảo vệ trá hình cho sản xuất trong nước. Cụ thể, EVFTA yêu cầu:

- (i) Trước khi ban hành các quy định về TBT, EU/Việt Nam phải bảo đảm một số yêu cầu, trong đó có:
 - Cân nhắc tất cả các khả năng quản lý đối với vấn đề kỹ thuật liên quan (quản lý bằng quy định pháp luật hay quản lý bằng phương thức khác);
 - Thực hiện đánh giá tác động chính sách của quy định
 - Tham khảo các tiêu chuẩn quốc tế ISO, IEC, ITU, Codex khi phù hợp
 - Thông báo cho Chính phủ Bên kia về quy định dự kiến ít nhất 60 ngày để Bên kia bình luận; tạo điều kiện để tất cả các bên liên quan tham gia vào quá trình

tham vấn rộng rãi đối với dự thảo; cân nhắc, tính đến các bình luận đối với dự thảo

(ii) Trong quá trình thực hiện các quy định về TBT, EU/Việt Nam phải bảo đảm một số yêu cầu, trong đó có:

- Rà soát lại các quy định TBT khi cần thiết để bảo đảm sự phù hợp nhất định với các tiêu chuẩn quốc tế tương ứng
- Rà soát định kỳ các tiêu chuẩn kỹ thuật không dựa trên các tiêu chuẩn quốc tế
- Xem xét công nhận tương đương quy chuẩn kỹ thuật của Bên kia khi phù hợp

2. Về việc công nhận các quy trình đánh giá sự phù hợp (conformity assessment)

EVFTA bao gồm các cam kết nhằm thúc đẩy hai Bên công nhận kết quả đánh giá sự phù hợp do tổ chức ở Bên kia phát hành và hạn chế các bất cập của thủ tục đánh giá sự phù hợp.

Cụ thể, EVFTA yêu cầu Việt Nam/EU phải bảo đảm một số yêu cầu, trong đó có:

- Ghi nhận là có nhiều cách thức khác nhau để xem xét chấp thuận kết quả đánh giá sự phù hợp, trong đó có cả việc xem xét bản tự xác nhận sự phù hợp của nhà sản xuất hoặc bản thỏa thuận tự nguyện giữa các tổ chức đánh giá sự phù hợp của mỗi Bên
- Bảo đảm rằng các khoản phí cho các thủ tục đánh giá sự phù hợp bắt buộc thực hiện đối với hàng hóa nhập khẩu từ Bên kia phải hợp lý, tương xứng với phí áp dụng cho hàng nhập khẩu từ các nguồn khác và hàng hóa nội địa.

3. Về hậu kiểm (market surveillance)

EVFTA có các cam kết về hậu kiểm đối với các tiêu chuẩn TBT, trong đó nhấn mạnh nghĩa vụ bảo đảm không có xung đột lợi ích giữa cơ quan hậu kiểm và doanh nghiệp, giữa chức năng hậu kiểm và chức năng đánh giá sự phù hợp (trong trường hợp đơn vị thực hiện đánh giá sự phù hợp cũng là Cơ quan Nhà nước).

4. Về đánh dấu và ghi nhãn (marking and labeling)

Đánh dấu và ghi nhãn là nhóm biện pháp TBT áp dụng phổ biến nhất, và trong nhiều trường hợp quy định về đánh dấu và ghi nhãn hàng hóa gây ra bất cập, tổn kém chi phí không cần thiết cho doanh nghiệp.

EVFTA có một số cam kết riêng về vấn đề đánh dấu và ghi nhãn hàng hóa, nhóm biện pháp TBT áp dụng phổ biến nhất và cũng thường xảy ra bất cập, trong đó đáng chú ý có cam kết:

- Thông tin bắt buộc phải có trên dấu, nhãn hàng hóa chỉ bao gồm các thông tin liên quan tới người tiêu dùng/sử dụng sản phẩm và/hoặc thông tin về sự phù hợp của sản phẩm với các quy chuẩn kỹ thuật bắt buộc
- Trừ trường hợp vì lợi ích công cộng, không bắt buộc phải đăng ký hay phê duyệt trước đối với nhãn hoặc dấu sản phẩm hàng hóa như một điều kiện để lưu hành hàng hóa trên thị trường nếu hàng hóa đó đã đáp ứng các quy chuẩn kỹ thuật bắt buộc liên quan;
- Phải cho phép thực hiện gắn, bổ sung nhãn mác tại một địa điểm được chấp thuận trên lãnh thổ nước nhập khẩu (ví dụ kho ngoại quan tại cửa khẩu đến), tuy nhiên có thể yêu cầu vẫn giữ (không gỡ bỏ) nhãn cũ trên sản phẩm;
- Khuyến khích việc chấp thuận các loại dấu, nhãn mác không cố định, có thể tách/bóc ra khỏi hàng hóa hoặc các dạng nhãn mác đi kèm các tài liệu liên quan khác mà không gắn trực tiếp vào hàng hóa.

Ngoài các cam kết về các vấn đề liên quan trực tiếp tới các biện pháp TBT ban hành và áp dụng bởi các Bên, EVFTA còn bao gồm các cam kết về việc hợp tác, phối hợp giữa các cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam và EU trong các vấn đề có liên quan tới TBT.